

ΚΑΝΟΝΑΣ DE L' HOSPITAL
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1) $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)}$ εφόσον υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)}$ πεπερασμένο ή άπειρο,
- 2) $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} \stackrel{\left(\frac{\pm\infty}{\pm\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)}$ εφόσον υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)}$ πεπερασμένο ή άπειρο,
- 3) οι παραπάνω κανόνες ισχύουν και στην περίπτωση που $x \rightarrow x_0^+$ ή $x \rightarrow x_0^-$,
- 4) δεν πρέπει να μπερδεύουμε τους λόγους $\frac{f'(x)}{g'(x)}$ και $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)'$,
- 5) Εάν το όριο δεν είναι της μορφής $\frac{0}{0}$ ή $\frac{\pm\infty}{\pm\infty}$, τότε η εφαρμογή του κανόνα de l' Hospital, οδηγεί σε λάθος αποτέλεσμα.
- 6) εάν $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)} = \frac{0}{0}$ ή $\frac{\pm\infty}{\pm\infty}$, τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f''(x)}{g''(x)}$ εφόσον υπάρχει κλπ,
- 7) αν το $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)}$ δεν υπάρχει, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει και το $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)}$,
- 8) σε πολύπλοκες μορφές απομονώνουμε τις παραστάσεις που δημιουργούν την απροσδιοριστία και εφαρμόζουμε σε αυτές τον κανόνα,
- 9) στις εφαρμογές που χρησιμοποιούμε τον κανόνα, δεν θα ελέγχουμε τις προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται,
- 10) **μορφή $(\pm\infty)0$**

$$\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x)g(x)] \stackrel{(\pm\infty)0}{=} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{\frac{1}{g(x)}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right) \text{ ή } \left(\frac{\pm\infty}{\pm\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{\left(\frac{1}{g(x)}\right)'} = \dots \quad (\text{Άσκηση 1a})$$

11) μορφή $(+\infty)-(+\infty)$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - g(x)] \stackrel{(+\infty)-(+\infty)}{=} \lim_{x \rightarrow x_0} \left[g(x) \left(\frac{f(x)}{g(x)} - 1 \right) \right] = +\infty(\kappa - 1), \text{ όπου } \kappa = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} \text{ μορφή } \frac{+\infty}{+\infty}.$$

☛ Αν $\kappa \neq 1$ τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - g(x)] = \pm\infty$. (Άσκηση 1b)

☛ Αν $\kappa = 1$ τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - g(x)] = (+\infty)0$ που είναι η μορφή (9). (Άσκηση 1c)

12) μορφές 0^0 , $1^{+\infty}$ και $(+\infty)^0$

Θέτουμε $f(x)^{g(x)} = e^{g(x)\ln f(x)}$ και υπολογίζουμε το όριο $g(x)\ln f(x)$ που είναι μορφή $0(-\infty)$, $(+\infty)0$ και $0(+\infty)$ αντίστοιχα. (Ασκήσεις 1d, 1e, 1f)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1) Υπολογίστε τα όρια:

a) $\lim_{x \rightarrow 0^+} (x \ln x)$,

b) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x)$,

c) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2 + 1} - x)$,

d) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^x$,

e) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{2}{x}\right)^x$,

f) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (1 + 3x)^{\frac{1}{x}}$.

2) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της συνάρτησης $f(x) = x^{\frac{1}{x}}$, $x > 0$.

3) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της συνάρτησης $f(x) = \frac{e^{-x}}{x^2 - 1}$.

4) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της συνάρτησης $f(x) = \frac{x^3}{\ln x}$.

5) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της συνάρτησης $f(x) = x^2 \eta \mu \frac{1}{x^2}$.

6) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της συνάρτησης $f(x) = \sqrt{\frac{x^3}{x+1}}$.

7) ΘΕΜΑ 2^ον (2001)

Έστω f μια πραγματική συνάρτηση με τύπο $f(x) = \begin{cases} \alpha x^2, & x \leq 3 \\ \frac{1 - e^{x-3}}{x-3}, & x > 3 \end{cases}$

Αν η f είναι συνεχής, να αποδείξετε ότι $\alpha = -1/9$.

Μονάδες 9

8) ΘΕΜΑ 2^ον (2004)

Έστω η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = x^2 \ln x$.

α. Να βρείτε το πεδίο ορισμού και να μελετήσετε την μονοτονία και να βρείτε τα ακρότατα.

Μονάδες 10

β. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

Μονάδες 7

9) ΘΕΜΑ 3^ον (1983)

Έστω η συνάρτηση ορισμένη στο διάστημα $[0, +\infty)$ με

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x \ln x}{1-x} & \text{εαν } 0 < x \neq 1 \\ 0 & \text{εαν } x = 0 \\ -1 & \text{εαν } x = 1 \end{cases}$$

Να αποδείξετε ότι:

i) η f είναι συνεχής στο πεδίο ορισμού της,

ii) είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(0, 1)$

10. Θέμα 3^ον θετική -τεχνολογική 2008:

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x \ln x & \text{αν } x > 0 \\ 0 & \text{αν } x = 0 \end{cases}$

i) Να αποδείξετε ότι η f είναι συνεχής στο 0.

Μονάδες 3

ii) Να μελετήσετε την f ως προς την μονοτονία και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

Μονάδες 9

iii) Να βρείτε το πλήθος των διαφορετικών θετικών ριζών της εξίσωσης $x = e^{\frac{\alpha}{x}}$ για όλες τις πραγματικές τιμές του α .

Μονάδες 6